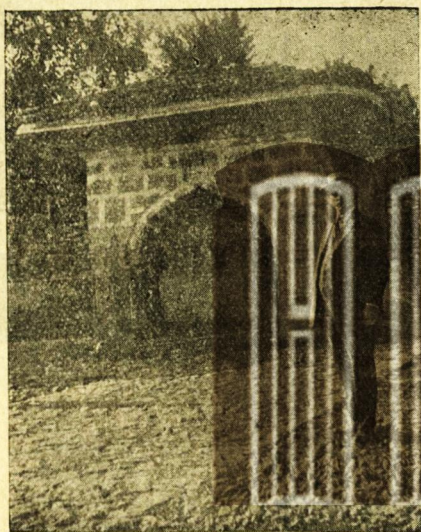

друго превзелъ цѣлата гръцка, сръбска и албанска земя и латинска до Цариградъ.

По-късно Славейковъ¹⁾ се отказва отъ своето първо твърдение за Самуиловото заселване и поддържа предположението, че Арбанаси е заселено не само отъ албанци-гърци, но и отъ албанци-власи, едновременно съ Мохополъ въ Гйорджанско, Корица, което станало въ началото на XVI в. Това ново свое твърдение Славейковъ поддържа, сждейки по езика, който останалъ запазенъ въ Арбанаси и който не показвалъ да е по-стариненъ и отъ по-благородно произхождение, но домашенъ влашки езикъ, а освенъ това като неоспоримо доказателство посочва и факта, че при обсадата на Търново и падането му подъ властта на турцитъ въ 1393 г. немислимо е да останатъ неразграбени и неразрушени къщитъ на Арбанаси.

фиг. 63. „Коконската“ чешма въ Арбанаси, построена въ 1786 год. отъ Мехмедъ Саидъ ага, който въ стихове е възпѣлъ на арабски езикъ хубавата вода, за която се казва, че който я гледа и пие ше му даде свѣтлина на очитъ и душата.

Съществуватъ нѣколко предания за основаването на Арбанаси. Споредъ едно таково¹⁾, преди около 600 години, когато единъ отъ последнитъ български царе на Второто българско царство, Иванъ Шишманъ, се оженилъ за гръцката царкиня Ирина, тя довела съ свитата си четиридесетъ фамилии, дъщеритъ, на които се оженили за синоветъ на българскитъ придворни боляри и велможи. Понеже на Трапезица нѣмало достатъчно мѣсто, за да се заселятъ всички придворни на гръцката царица, дворцовиятъ лѣкарь избралъ Арбанашката рѣчлина за подходящо мѣсто за заселване и резиденция на царския дворъ, заедно съ поститъ на царица Ирина. За тѣлохранители и домашни слуги тѣ водили съ себе си едно значително число албанци. (Знае се, обаче, че царъ Иванъ Шишманъ е билъ зетъ на сръбския князь Лазаръ).

Подиръ завоюването на Второто българско цар-

1) Вж. Д-ръ К. Русевичъ Чудотворната църква, в: „Росица“, бр. 27 отъ 13. V. 1930 г.